

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-11-5588
Дата:	19.11.12

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ул. „Гурко” № 6
1000, гр. София

Относно: Процедура за обществено обсъждане на проект на Методика за определяне цените и ценовите пакети на универсалната услуга

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с открит с Решение № 2017/04.10.2012 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) процедура за обществено обсъждане на проект на Методика за определяне цените и ценовите пакети на универсалната услуга (Методиката) представям становището на „Мобилтел“ ЕАД (Мобилтел) както следва:

I. Обща забележка:

1. В параграф 4 от преамбюла на Директива 2002/22/ЕС от 07.03.2002 г. на Европейския парламент и съвета относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива), чиито разпоредби са транспонирани в Закона за електронните съобщения (ЗЕС), е посочено, че осигуряването на универсалната услуга може да включва предоставяне на някои услуги на някои потребители на цени, които се отклоняват от тези, определяни съобразно нормалните пазарни условия. Въпреки това компенсациите за предприятията, определени да предоставят такива услуги при подобни обстоятелства **не трябва да водят до нарушаване на конкуренцията**, при условие че определените предприятия се компенсират за специфичните нетни разходи и при условие че нетните разходи се възстановяват по неутрален за конкуренцията начин. В тази връзка в параграф 14 от преамбюла на Директивата е акцентирано върху връзката между задълженията за предоставяне на универсалната услуга и ефективните способности за предоставяне на услугата, така че цените, заплащани обикновено от потребителите, да съответстват на разходите за ефективно предоставяне.

Разпоредбата на чл. 3.2 от Директивата регламентира задълженията на страните-членки да определят най-ефективния и подходящ начин за осигуряването на универсалната услуга, като се стремят, когато защитават обществения интерес, да **сведат до минимум изкривяването на пазара, в частност предоставянето на услуги на цени или при други условия, които се отклоняват от нормалните търговски условия.**

Съгласно разпоредбите на чл. 9 от Директивата достъпността на тарифите, определящи цени на дребно на услугите, включени в универсалната услуга, се определя в зависимост от националните условия в страните-членки.

От посоченото дотук може да се заключи, че принципите и духът на Директивата предвиждат минимизиране на регулаторната намеса, създаване на условия за развитие на ефективна конкуренция и на по-големи възможности за избор на потребителите. Отчитайки посоченото, цените на универсалната услуга следва да отразяват условията на търсене, както и разходите, при условие че не се нарушава конкуренцията, с изключение на случаите, когато по социални причини или с оглед постигане на ефективна конкуренция се налага регулаторна намеса.

С оглед изложеното считаме, че в Методиката при разписване на правилата за определяне на ценовите пакети не е спазено в пълна степен изискването да не се изкривява конкуренцията при предоставянето на услуги при условия, които се отклоняват от нормалните търговски условия, тъй като не е направен анализ как предвидените отстъпки се отразяват на поведението на конкурентните предприятия. В изготвения от КРС анализ на ценовата достъпност на универсалната услуга по никакъв начин не е отразено как определянето на конкретните ценови пакети, включени в обхвата на Методиката, би се отразило на конкуренцията на пазара на обществена телефонна услуга в определено местоположение.

2. В Методиката не е намерил отражение и фактът как предвидените отстъпки ще се отразят върху предприятията, които са задължени да плащат вноски във Фонда за компенсиране на универсалната услуга (Фонда). Такъв анализ е от съществено значение, тъй като променените принципи за определяне на цените и ценовите пакети създават вероятност за нарастване на обема на вноските във Фонда поради по-широката база за регулаторна намеса, което теоретично означава възможност за по-големи пазарни изкривявания и оттам с възможност от страна на задълженото предприятие да претендира по-големи суми за компенсиране на нетните загуби.

3. На следващо място, моля да имате предвид, че се наблюдава двойно компенсиране на разходите за предоставяне/ ползване на универсалната услуга. От една страна, са предвидени ценови пакети по чл. 3, а от друга в Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хора с увреждания в чл. 26, се предвижда възможност за ползване на месечната добавка за ползване на информационни и телекомуникационни услуги, която е в размер 20 на сто от гарантирания минимален доход, възлизаща на 13 лв. На следващо място чл. 18 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите предвижда на военноинвалидите с 50 и над 50 на сто загубена работоспособност месечна целева помощ за телефонни услуги в размер 20 на сто от гарантирания минимален доход. Предвид изложеното при определяне цената на пакетите по чл. 3, следва да се отчете предвиденото в други нормативни актове финансиране на универсалната услуга.

Съгласно чл. 3 от Методиката, предприятията по чл. 2 определят като достъпни цените за:

1. Ценови пакет за хора с увреждания;
2. ценови пакет за хора със специални социални нужди;
3. ценови пакет за хора с ниски доходи.

Мобилтел счита, че предприятието, предоставящо универсална услуга следва да предоставя данни за реализираните приходи от предоставяните пакети и съотношението им към разходите за предоставянето им. Анализ на съществуващите предложения за хора с увреждания например, показва, че като елемент на тарифния

план се начислява такса свързване, в размер на 0.132 лв. Имайки предвид настоящата цена за терминиране и генериране на повиквания в определено местоположение, считаме, че следва да са налице данни, за да се определи средната продължителност на провежданите повиквания и да се установи дали въпреки по-ниската месечна такса, на практика не се генерира приход, който покрива разхода за предоставянето им.

Същевременно, от общите принципи по чл. 4 е отпаднало изискването за изследване на заменимост на услугите с други услуги, както и отчитането на разходите на предприятията. Независимо от това, Мобилтел счита, че следва да се установи във всички случаи дали друг доставчик на обществена телефонна услуга е осигурил покритие на територията на съответния район, чрез която има физическа и техническа възможност за предоставяне на услуги на крайните потребители, както и дали потребителят, който ползва универсална телефонна услуга, е абонат същевременно на друг вид телефонна услуга, предоставяна от доставчика на универсална услуга. Изключително съществено е също дали доставчикът на универсална услуга е инвестирал в изграждането на друг вид мрежа в същия район, което потвърждава неговия търговски интерес от предоставяне на телефонна услуга в този район.

4. Видно от редакцията на чл. 3 от проекта на Методика е отпаднало изискването предприятията по чл. 2 да определят като достъпни следните цени:

- свързване в определено местоположение към обществена телефонна мрежа, отнасящо се до обосновано искане за свързване, подадено от краен потребител;
- поддръжка на достъп до обществени телефонни услуги (месечен абонамент/стандартен план).

В мотивите, изложени в Приложение № 2 към Решение № 2017/04.10.2012г. Комисията е посочила, че цените за свързване и достъп, отпадат от чл. 3 от проекта на Методика, тъй като с Решение № 650/25.06.2009г., Комисията е наложила на предприятието със значително въздействие на пазарите на дребно специфични задължения, включително задължение за разходоориентираност на цените за достъп и свързване. Комисията е приела, че предвид факта, че е наложено задължение за разходоориентираност на цените за достъп и свързване от една страна и от друга, предвид факта, че тези цени, като елемент на универсалната услуга, следва да се определят като достъпни, съгласно чл. 3 от действащата Методика практически е налице двойна регулация на услугите за предоставяне на свързване и достъп на домашни абонати.

Считаме, че горният извод на Комисията е неправилен по следните причини.

На първо място, този извод би могъл да е верен само ако предприятието, предоставящо универсална услуга и предприятието, със значително въздействие на пазарите на дребно съвпадат. Не е ясно какво ще се случи, ако при провеждане на конкурсна процедура, предоставянето на универсалната услуга се възложи на предприятие, което не е предприятие със значително въздействие на пазарите на дребно.

На следващо място, трябва да се вземе предвид факта, че е налице разлика между разходоориентирани и достъпни цени, поради което не считаме че е налице двойна регулация. Ако се приеме становището на КРС, то следва извода, че е налице знак на равенство между разходоориентираните цени, наложени като задължение на БТК с решение № 650/2009г. и достъпните цени, определени въз основа на Методиката за определяне на цените и ценовите пакети на универсалната услуга от 2008г. Ако това е така, то КРС следва да отхвърли исканията на БТК за компенсация, тъй като не следва да се приема, че е налице несправедлива тежест, тъй като разходоориентираните цени

отчитат разходите и включват и разумно ниво на възвръщаемост на вложения капитал. Изложеното се подкрепя от легалната дефиниция на разходоориентираните цени, дадена в § 1, т. 59 от ДР на ЗЕС, съгласно която това са такива цени на услуги, които включват направените разходи по предоставянето им, като отчитат инвестициите и свързания с тях риск, както и приемливо ниво на възвръщаемост на вложения капитал. **В този случай не би могло да се приеме, че е налице несправедлива тежест от предоставяне на услугите за свързване и достъп, тъй като техните цени са разходоориентирани.**

Ето защо, предлагаме в случай, че обхвата на текста на чл. 3 от проекта на Методика, който е предмет на обсъждане в настоящата процедура остане непроменен, то предоставянето на останалите услуги от обхвата на универсалната услуга, включително за достъп и свързване не следва да се компенсира, като за целта следва да се направи съответно изменение в действащата правна рамка. В тази връзка предлагаме в Методиката изрично да се запише, че услугите неключени в обхвата на чл. 3 от проекта не подлежат на компенсиране. В противен случай следва се разпише подробно начина на ценообразуване на всяка от услугите, включени в обхвата на универсалната услуга.

II. Конкретни забележки:

1. По чл. 6, ал. 1 от Методиката

1.1. Предлагаме следната редакция на X-ценовият коригиращ индекс:

„X-ценовият коригиращ индекс, може да се изменя от Комисията за регулиране на съобщенията, наричана по-нататък „Комисията”, по реда предвиден в настоящата методика.”

1.2. Предлагаме създаване нова ал. 3 със следната редакция, като останалите се преномерират съответно :

„(3) С цел постигане на предвидимост и стабилност на цените на универсалната услуга стойността на ценовия коригиращ индекс се определя в диапазона от (-3,5 на сто) до (+3,5 на сто)”

Мотиви:

Считаме, че начинът на определяне на ценовия коригиращ индекс следва да запази действащия към настоящия момента принцип, а именно да бъде заложен с минимална и максимална граница, като конкретната му стойност да се определя от КРС с мотивирано решение.

С оглед спазване принципите на ЗЕС за предвидимост и прозрачност е необходимо предприятието/ята, задължено да предоставя универсалната услуга да има яснота по отношение на границите, в които би могло да изменя действащите цени. Начинът, по който ценовият индекс е заложен в Методиката, позволява той да бъде определян свободно от КРС, без да е необходимо провеждането на обществено обсъждане относно неговите параметри със заинтересованите лица. Считаме, че границите при определянето на ценовия коригиращ индекс са от съществено значение,

тъй като касаят изменението на цените на част от услугите от обхвата на универсалната услуга, определени като достъпни. Предвид обстоятелството, че предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги са задължени да компенсират предприятието, предоставящо универсална услуга, в случаите когато предоставянето на същата услуга представлява несправедлива тежест за това предприятие, считаме че при определянето на ценовия коригиращ индекс следва да бъде отчетено и становището на предприятията със задължение за компенсиране, което няма как да бъде извършено, ако границите на ценовия коригиращ индекс не са част от нормативен акт. Също така считаме, че КРС, с оглед разпоредбите на Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове, няма правомощие с индивидуален административен акт, какъвто е мотивираното решение по чл. 6, ал. 2 от Методиката, да изменя разпоредби на нормативен акт какъвто е Методиката.

2. По чл. 7, ал. 2 от Методиката

Предлагаме разпоредбата да отпадне.

Мотиви:

Съгласно чл. 18, ал. 4 от Наредба № 6 от 13 март 2008 г. за универсалната услуга по Закона за електронните съобщения (Наредбата) при обявяване на процедура за избор на предприятие за предоставяне на универсалната услуга **комисията може да включи като критерий предоставянето и предлаганата цена на крайни електронни съобщителни устройства за хора с увреждания на слуха, зрението и говора.** Считаме че изискването при избор на нов доставчик на универсална услуга, решението на комисията за одобряване на ценовите пакети да има действие и спрямо новия доставчик до приемане на изпълняемо решение на комисията за одобряване на ценовите пакети на новия доставчик ще влезе в противоречие с евентуално приетия от комисията критерий по чл. 18, ал. 4 от Наредбата. Наличието на подобен критерий не би следвало да предполага последващо решение на КРС за одобряване на ценовите пакети на КРС на новия доставчик. Същевременно, така разписаният текст ще направи невъзможно участието на евентуален нов доставчик в търг или конкурс, тъй като един от най-съществените критерии за избор – цената и ценовите условия, ще бъде предварително определен.

3. По чл. 8, ал. 1, изр. 2

Считаме, че думите „а където това е неприложимо – се определя в еквивалентния брой импулси.“, следва да отпадне.

Мотиви: Към настоящия момент тарифирането на база на импулси следва да е неприложим метод, предвид измененията в действащата нормативна уредба и изискването за цифровизация на мрежите.

4. По чл. 9, ал. 2 от Методиката

Предлагаме следната редакция на ал. 2:

„(2) Обемът на месечното потребление в съответните пакети по ал. 1 се определя от комисията ежегодно след провеждане на обществени консултации по реда на чл. 37 от ЗЕС.“

Мотиви:

Липсата на ясни правила и прозрачност в тази процедура би довело до заобикаляне на дефинираните в чл. 5 от ЗЕС принципи за прозрачност, законоустановеност предвидимост и публичност. Нещо повече в разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от Проекта е предвидено, че обемът на месечно потребление се определя по мотивирано предложение на предприятието, предоставящо универсална услуга и след консултации с представители на сдруженията на потребителите, Министерството на здравеопазването, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на труда и социалната политика и на МТИТС. Следователно ако ал. 2 не бъде изменена, съгласно предложението ни обемът ще бъде определен без провеждане на обществени консултации, в които да участват и предприятията, които са задължени да внасят вноски във Фонда за компенсиране на универсална услуга.

5. По чл. 10 от Методиката

Предлагаме да се създаде нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) Ценовият пакет по ал. 1 се предоставя на лицата по ал.2, за срока, за които органите на медицинската експертиза са установили степен на намалена работоспособност или намалена възможност за социална адаптация 50 и над 50 на сто.

(4) След изтичане на срока на валидност на предоставения официален документ, с който се установява степента на намалена работоспособност или намалена възможност за социална адаптация 50 и над 50 на сто и непредоставяне на друг заместващ тъкъв, лицата по ал. 2 продължават ползването на услугата при стандартните условия на предприятието. ”

Мотиви:

Считаме, че възможностите от страна на крайните потребители с увреждания за ползване на преференциални условия следва да са обвързани със срока, за който по отношение на тях е налице установена инвалидност. Съгласно чл. 69, ал. 1 от наредбата за медицинската експертиза срокът на инвалидността е **от една до 3 години** в зависимост от характера на увреждането, динамиката на неговото развитие и възможностите за възстановяване на работоспособността (степената на увреждане). Компенсациите за предприятията, определени да предоставят такива услуги при подобни обстоятелства не трябва да водят до нарушаване на конкуренцията, при условие че определените предприятия се компенсират за специфичните нетни разходи и при условие че нетните разходи се възстановяват по неутрален за конкуренцията начин. На следващо място, Директивата регламентира задълженията на страните-членки да определят най-ефективния и подходящ начин за осигуряването на универсалната услуга, като се стремят, когато защитават обществения интерес, да сведат до минимум изкривяването на пазара, в частност предоставянето на услуги на цени или при други условия, които се отклоняват от нормалните търговски условия.

здравни заведения", се определят по списък на съответните министерства, който се актуализира до 30 януари на всяка година. Същият е съгласуван от КРС с Решение № 153 от 20.02.2009г. в противоречие с разпоредбата на чл. 12 от действащата Методика, както и с текста на чл. 4 , ал. 1, т. 3, б. „а” от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), съгласно която целите на закона са да се подкрепят **интересите на гражданите, като се осигури достъп на всички граждани до универсалната услуга**. Така както е предложен и одобрен от КРС Плана за социални и здравни заведения същият осигурява достъп до универсална услуга на юридически лица. Дали и как самите хора със специални социални нужди се ползват на практика от предоставените от задълженото предприятие услуги на социалните и здравни заведения не може да бъде преценено, т.е. дали същите получават универсална услуга е под въпрос. В същото време предприятията, които са задължени да внасят вноски във Фонда за компенсиране на универсална услуга ще бъдат задължени да компенсират нетните разходи от предоставянето на посочените пакети.

6.2. В случай, че Комисията не приеме предложението ни по предходната точка, предлагаме ал. 3 да се измени, като се добави изречение второ, което урежда какво става с вече сключените договори със социални и здравни заведения, които са отпаднали от списъка при ежегодната му актуализация. Предлагаме следният текст да бъде добавен:

„При отпадане на социално или здравно заведение от списъка по предходното изречение те продължават ползването на услугата при стандартните условия на предприятието .“

Мотиви:

Считаме, че възможностите от страна на социалните или здравни заведения за ползване на преференциални условия следва да са обвързани със срока, за който по отношение на тях е налице необходимата акредитация.

7. По чл. 12 от Методиката

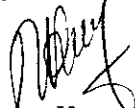
Предлагаме да се създаде нова ал.3 и ал. 4 със следното съдържание:

„(3) Ценовият пакет по ал. 1 се предоставя на лицата по ал. 2, за срока, за който е валиден предоставеният на предприятието по чл. 2 официален документ, доказващ, че са лица с ниски доходи.

(4) След изтичане на срока на валидност на предоставения официален документ и непредоставяне на друг заместващ тъкъв, доказващ че са с ниски доходи, лицата по ал. 2 продължават ползването на услугата при стандартните условия на предприятието.”

Считаме, че Методиката е неясна, по отношение на необходимите документи, които следва да предоставят лицата с ниски доходи и техния срок на валидност, с оглед осигуряване на възможност за КРС да осъществява контрол върху приети ценови пакети в контекста на компенсирание на нетните разходи от предоставяне на универсална услуга.

С уважение,

Искра Кусева

Пълномощник на Изпълнителните директори на
„Мобилтел“ ЕАД

